

Burgemeester en wethouders

Datum 17 oktober 2024

Onderwerp

Uitbreiding zandwinning Echten

Wij willen

Meewerken aan de uitbreiding van de Zandwinning Echten in Koekange.

Wij besluiten

1. Met v.o.f. Zandexploitatie maatschappij Echten een intentieovereenkomst aan te gaan.

Want

1.1 De plannen lijken binnen de gemeentelijke visie en inhoudelijke kaders te passen

De initiatiefnemer heeft zandwinlocatie Echten aan de Willem Moesweg 21 in Koekange in gebruik. Daarin is naar verwachting tot en met 2026 nog voldoende zand voorradig, bij behoud van het huidige depot- en werkterrein. Vanaf medio 2026 is uitbreiding van de zandwinning gewenst.

Uit onderzoek door de initiatiefnemer is gebleken dat uitbreiding direct aansluitend aan de huidige zandwinlocatie geohydrologisch niet mogelijk is. Een gebied ten westen van de NAM-locatie is vermoedelijk wel geschikt. In dit gebied heeft initiatiefnemer bijna 14 hectare, gelegen ten westen van de NAM-locatie De Wijk 20 en tussen de Oshaarseweg en de Hoogeveense Vaart, in eigendom verworven. Initiatiefnemer wil de mogelijkheden voor zandwinning in dit gebied verder onderzoeken. Daarom heeft initiatiefnemer verzocht om medewerking aan uitbreiding van de zandwinning Echten.

Een eerste beoordeling van de modelstudie die door initiatiefnemer is opgesteld, leidt tot de conclusie dat de plannen passen in de eerste verkenningen voor de gebiedsvisie die voor dit gebied wordt ontwikkeld. Maar er zijn nog zaken nader te onderzoeken en uit te werken voordat een definitief oordeel gegeven kan worden.

1.2 Door het sluiten van een intentieovereenkomst wordt de rechtspositie van partijen tijdens deze fase van onderzoek vastgelegd

Het is gebruikelijk om bij dit soort ontwikkelingen het proces te sturen op basis van projectmatige aanpak.

1.3 De onderzoeksfase wordt in tweeën geknipt

Een stedenbouwkundige visie voor het gehele gebied dat globaal ligt tussen de Traandijk, Hoogeveense Vaart, Oshaarseweg en Koekangerweg is noodzakelijk om de verschillende ontwikkelingen goed op elkaar te laten aansluiten. Voor zowel de NAM-locatie als voor de huidige en toekomstige zandwinlocaties wordt een visie voorbereid. De plannen op deze locaties vergen nog het nodige onderzoek op haalbaarheid, daarom worden deze ontwikkelingen eerst nog zelfstandig onderzocht met de intentie om ze later in een overall gebiedsvisie samen te voegen.

Wanneer uit de eerste fase (haalbaarheid planconcept + milieukundige onderzoeken) voldoende perspectief blijkt, kan de tweede fase gezamenlijk opgepakt worden om te komen tot een gedragen gebiedsvisie voor het gehele plangebied.

Op basis daarvan besluit uw college de plannen voort te zetten of te stoppen. Bij een positief besluit worden de afspraken vastgelegd in een anterieure overeenkomst.

De initiatiefnemer ontwikkelt voor eigen rekening een gebiedsvisie. In dit geval worden de ontwikkelkosten door de initiatiefnemer gemaakt.

Maar

De uitbreiding van de zandwinning Echten zal impact hebben op de omgeving. Zolang de plannen nog niet zijn uitgewerkt valt die impact nog niet te voorzien. Initiatiefnemer streeft ernaar door middel van het participatietraject de plannen zodanig aan te passen dat er zoveel mogelijk draagvlak in de omgeving is.

Achtergrond

Zoals gezegd is de huidige zandwinning Echten binnen afzienbare termijn uitgeput. Nederland heeft de komende decennia nog een stevige bouwopgave. Er is een groot tekort aan woningen en de infrastructuur moet worden onderhouden en uitgebreid. Daarnaast vereisen klimaatadaptatie (bijvoorbeeld 1500 kilometer dijken) en de energietransitie (leidingen) aanzienlijke investeringen. Om dit alles te realiseren, is er behoefte aan grote hoeveelheden van verschillende soorten zand. Zandwinning Echten wil een bijdrage leveren om in de zandbehoefte te voorzien.

Uit onderzoeken is gebleken dat de zandwinning niet direct aangrenzend aan de huidige locatie kan worden uitgebreid. Iets verder westelijk ligt NAM-locatie De Wijk 20, die de komende jaren wordt ontmanteld. Voor uitbreiding van de zandwinning heeft initiatiefnemer zijn oog laten vallen op een gebied ten westen van de NAM-locatie. Initiatiefnemer heeft daarvoor al gronden in eigendom verworven. Hij wil de nieuwe zandwinning uitvoeren met de bestaande installatie op de locatie Willem Moesweg 21 in Koekange.

Initiatiefnemer is exploitant van de huidige zandwinning. Uitbreiding van de zandwinning en blijven werken vanaf de huidige locatie heeft voordelen voor de omgeving en voor de exploitant. Door de huidige locatie, met bijbehorende aan- en afvoerwegen, te blijven gebruiken kan de hinder en overlast voor de omgeving worden beperkt. En vanzelfsprekend is dit economisch interessant voor de exploitant.

Daarnaast is de gemeente bezig kansen en mogelijkheden te verkennen om op of rond de NAM-locatie een energiehub te ontwikkelen. Daarbij wordt ook gekeken naar de huidige zandwinplas waar de exploitatie over enkele jaren eindigt. De verkenningen verkeren nog in een pril stadium. Als die in een verder gevorderd stadium komen, ontvangt uw college daarover een voorstel ter besluitvorming. Initiatiefnemer en gemeente trekken al wel samen op bij het participatietraject met de omgeving.

In de verkenningsfase zal initiatiefnemer verder onderzoek doen naar de mogelijkheden voor zandwinning, met de omgeving in gesprek gaan en zal hij een gebiedsvisie ontwikkelen. Op te stellen documenten zijn onder meer een Notitie Reikwijdte en Detail en een MER. Als deze documenten voldoende basis vormen voor verdere ontwikkeling van de zandwinning zal met initiatiefnemer een anterieure overeenkomst worden aangegaan. Daarin zullen afspraken worden gemaakt over het doorlopen van een planologische procedure en worden wederzijdse verplichtingen vastgelegd. Ook worden financiële afspraken vastgelegd.

Streven is tegen die tijd ook samen op te trekken in het opstellen van een gebiedsvisie die zowel de zandwinning (huidig en nieuw) als de herontwikkeling van de NAM-locatie omvat.

De financiële gevolgen zijn

In een intentieovereenkomst worden nog geen afspraken gemaakt over een kostenverdeling. In dit stadium dragen partijen hun eigen kosten. Als een anterieure overeenkomst wordt aangegaan worden de gemeentelijke kosten verhaald.

Alternatieven

Overwogen kan worden om geen intentieovereenkomst aan te gaan. Dat zou betekenen dat ook niet meer wordt samengewerkt in de participatie met de omgeving. Initiatiefnemer en gemeente zouden dat dan afzonderlijk kunnen doen. Dat zou niet efficiënt en effectief zijn. Daarom wordt het niet aangaan van een intentieovereenkomst afgeraden.

Participatie

Bij het maken van de hiervoor genoemde gebiedsontwikkelingsvisie voor het gebied tussen de Traandijk, Hoogeveense Vaart, Oshaarseweg en Koekangerweg, hebben we vanaf de start van het project de omgeving betrokken.

We hebben diverse algemene bewonersavonden georganiseerd waarvoor we de omgeving en de betrokken Dorpsbelangen hebben uitgenodigd. Op één van die avonden is het concept plan van aanpak besproken en samen met de deelnemers aan die avond verder ingevuld. Daarbij ging het ook om het betrekken van omwonenden in stuurgroep, projectgroep en de twee werkgroepen. Van al deze groepen zijn omwonenden lid.

Uitgangspunt daarbij is dat professionals en omwonenden dezelfde informatie bezitten en op een gelijkwaardige wijze meedoen in werkgroep, projectgroep en stuurgroep. Om zo tot een open en transparant proces te komen. De omgeving doet op deze manier wel mee en adviseert, maar neemt geen beslissingen. Dat doen de bevoegde organen van de gemeente (College van burgemeester en wethouders en Gemeenteraad) en de besturen van de betrokken organisaties.

Voor het haalbaarheidsonderzoek voor het realiseren van een nieuwe zandwinplas in het gebied zijn naast algemene avonden ook keukentafelgesprekken gevoerd met de omwonenden die dat wensten. Het ontwerpplan houdt - zoveel als mogelijk - rekening met de toen opgehaalde wensen.

Nu in het kader van het haalbaarheidsonderzoek energie hub blijkt dat 'zon op water' op de bestaande plas, verder onderzocht moet worden op haalbaarheid, betrekken we de omwonenden van die plas daar ook bij op een manier die zij wensen.

Communicatie

Dit besluit wordt vermeld op de besluitenlijst.

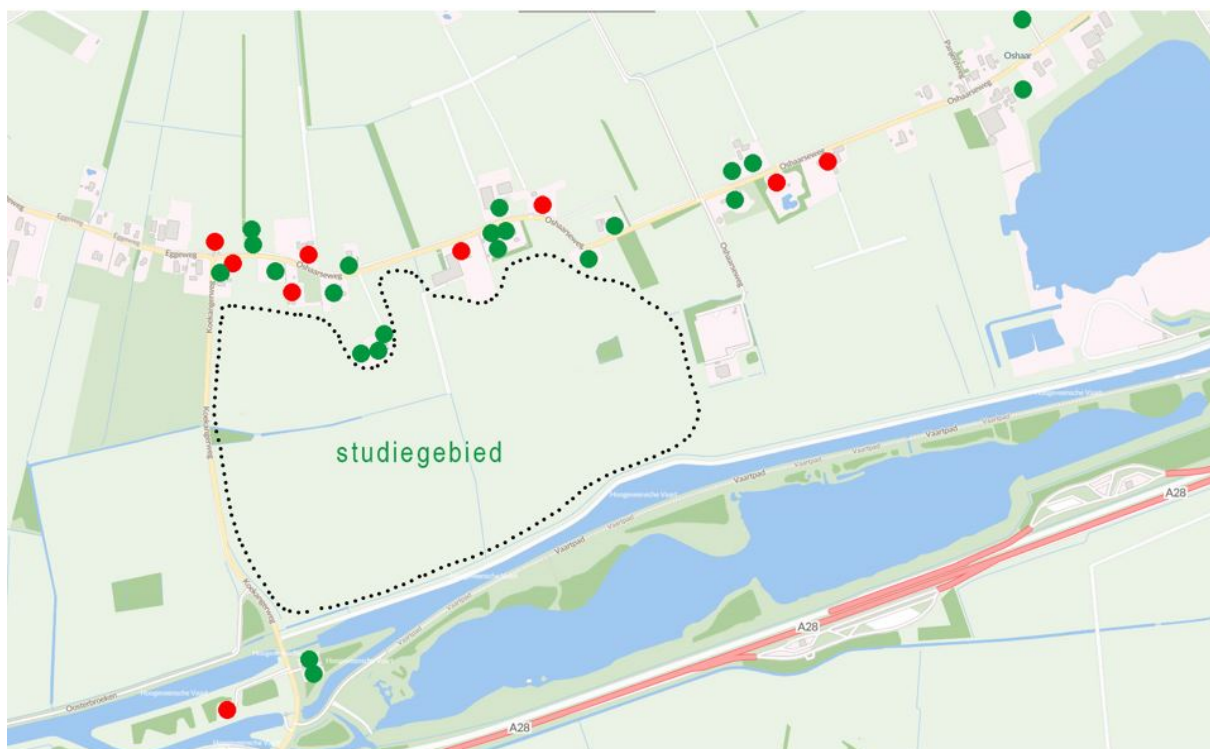
De raad wordt geïnformeerd met een raadsbrief, die ingaat op de gehele gebiedsontwikkeling rond de Oshaarseweg. Hiervoor wordt separaat een voorstel aangeboden.

Een persbericht wordt niet nodig bevonden, want er wordt al uitgebreid met de omgeving gecommuniceerd.

Bijlagen

1. Studiegebied uitbreiding zandwinning
2. Intentieovereenkomst gebiedsontwikkeling Oshaarseweg Koekange

Bijlage 1: Studiegebied uitbreiding zandwinning

- keukentafelgesprek gevoerd
- geen behoefte aan gesprek